Na'aleh: The Canon

Ittai Hershman

4 December 2012

Dedicated in memory of Don Menzi z"l

Na'aleh: The Canon

can·on

[Middle English, from Late Latin, from Latin, standard] a: an authoritative list of books accepted as Holy Scripture

 "We are not the people of the book, but the people of the interpretation of the book"

-Armand Abecassis

 "In the Jewish tradition the centrality of the text takes the place of theological consistency"

-Moshe Halbertal

The Jewish Canon

- The Written Law (TaNaKh)
  - The Sealed Canon
- The Oral Law (Talmud)
  - Overview
  - Case Study
- The Codified Law (Halacha)
  - Overview
  - Case Study

The Written Law

- The Hebrew Bible = TaNaKh = תנך
  - Torah
  - Nevi'im (Prophets)
  - K'tuvim (Writings)
- Agreement on which books to canonize
- Agreement on textual version control
- Both completed during 2nd Temple Period

Halbertal's Summary (Handout p. 2)

The chronology of the sealing the Bible is complex. The first aspect of this process is agreement on the list of canonical books, and the second involves the time when those books reached a relatively fixed version. As late as the generation after the destruction of the 2nd Temple, around 90 CE, the Sages of Yavneh argue about the place of some books of the canon, although these disputes, for the most part, concern the writings rather than the prophets. There is also testimony of dispute over the book of Ezekiel and its place in the canon at the end of the 2nd Temple period. Nonetheless the canon seems to have been established during the Second Temple era, apparently during the late Persian or early Hellenistic period, perhaps as early as 150 BC Remnants of all the biblical books (aside from the book of Esther) were found among the Dead Sea Scrolls, and Josephus mentions the existence of twenty-two books of the Bible prior to the rabbinic debates over the canon. [Ruth w/ Judges, Jeremiah w/ Lamentations: so 24 really]

Talmudic Story #1

אָמֵר רַב יְהוּדָה אָמֵר רַב: בְּרַם זָכוּר אוֹתוֹ הָאִישׁ לְטוֹב, וַחֲנַנְיָה בֶּן חִזְקַיָּה שְׁמוֹ, שֶאלְמֶלֵא הוֹא נִגְנֵז סֵפֶּר יְחָוְקֵאל, שֶׁהָיוּ דְּבָרָיו סוֹתְרִין דִבְרֵי תוֹרָה. מֶה עְשָה? הָעֱלוּ לוֹ שְׁלשׁ מֵאוֹת גַּרְבֵי שֶׁמֶן, וְיִשַׁב בְּעֵלְיִיה וְדְרָשָׁן.

Rav Yehuda said that Rav said: Truly, that man is remembered for the good, and his name is Ḥananya ben Ḥizkiya, as if not for him, the book of Ezekiel^N would have been suppressed because its contents, in many details, contradict matters of Torah. The Sages sought to suppress the book and exclude it from the canon. What did he, Ḥananya ben Ḥizkiya, do? They brought him three hundred jugs of oil, for light and food, up to his upper story, and he sat isolated in the upper story and did not move from there until he homiletically interpreted all of those verses in the book of Ezekiel that seemed contradictory, and resolved the contradictions.

Hanaya b. Hezekiah was a contemporary of the students of Hillel and Shammai in the 1st Century BCE

Talmudic Story #2

וְאַף סֵפֶּר מִשְׁלֵי בִּקְשׁוּ לִגְנוֹז, שֶׁהָיוּ דְּבָרְיוּ
סוֹתְרִין זֶה אֶת זֶה. וּמִפְּנֵי מָה לֹא גְּנָזוֹהוּ – אָמְרִי: סֵפֶּר קֹהֶלֶת לָאוֹ עַיְינִינֵן וְאַשְּבְּחִינֵן טַעְמָא? הָכֶא נַמִּי לִיעִיְינֵן. וּמָאי דְּבָרִיוּ טַעְמָא? הָכָא נַמִי לִיעִיְינֵן. וּמָאי דְּבָרִיוּ סוֹתְרִים זֶה אֶת זֶה – בְּתִיב: ״אֵל תַּעַן בְּסִיל בְּאוֹלְתוֹ״ וּכְתִיב: ״עֲנֵה כְסִיל בְּאוֹלְתוֹ״ וֹכְתִיב: ״עֲנֵה כְסִיל בְּאוֹלְתוֹ״ לָא קשִׁיָא, הָא – בְּדִבְרֵי תוֹרָה, הָא בְּמִילֵי דִילֹמִץ

And, the Gemara continues, the Sages sought to suppress the book of Proverbs as well because its statements contradict each other. And why did they not suppress it? They said: In the case of the book of Ecclesiastes, didn't we analyze it and find an explanation that its statements were not contradictory? Here too, let us analyze it. And what is the meaning of: Its statements contradict each other? On the one hand, it is written: "Answer not a fool according to his folly, lest you also be like him" (Proverbs 26:4), and on the other hand, it is written: "Answer a fool according to his folly, lest he be wise in his own eyes" (Proverbs 26:5). The Gemara resolves this apparent contradiction: This is not difficult, as this, where one should answer a fool, is referring to a case where the fool is making claims about Torah matters; whereas that, where one should not answer him, is referring to a case where the fool is making claims about mundane matters.

Bridge to the Oral Law (Handout p. 4)

The moment the text was sealed, authority was removed from the writers of the text and transferred to its interpreters; denied to the prophets and awarded to the Sages. [...]

Unlike the authority of the priest, that of the scholar does not rest on the monopoly over ritual. [...] The [Sage] expert's authority is derived not from his exclusive role in the ritual but from his skills as interpreter of the sealed text. [Halbertal]

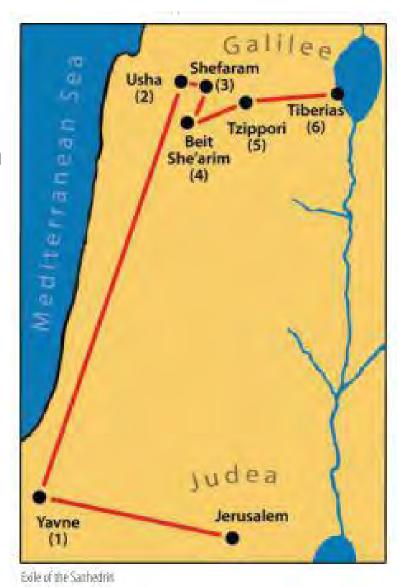
A Midrash (Handout p. 6)

"What's the difference between the Written Torah and the Oral Torah? To what can it be compared? To a king of flesh and blood who had two servants and loved them both with a perfect love. He gave each of them a measure of wheat and each a bundle of flax. What did the wise servant do? He took the flax and he spun a cloth. He took the wheat and made flour: he cleansed the flour and ground, kneaded and baked it and set it on top of the table. Then he spread the cloth over it and left it until the king would come. The foolish servant, however, did nothing at all. After some time the king returned from his journey and came into his house. He said to his servants: my sons, bring me what I gave you. One servant showed the wheat still in the box with the bundle of flax upon it. Alas, for his shame. Alas, for his disgrace.

When the Holy One Blessed be He gave the Written Torah to Israel, he gave it in the form of wheat for us to make flour from it and flax for us to make a garment from it – using the rules of exegesis."

The Mishna

- Redacted by R. Judah ha'Nasi (Rebbe) c. 220 CE in Palestine.
- Reflects debates between 1st century BCE and 2nd century CE by the group of rabbinic sages known as the *Tannaim*.
- Six Volumes:
  - Zeraim (seeds)
  - Moed (festival)
  - Nashim (women)
  - Nezekin (damages)
  - Kodashim (holy things)
  - Tehorot (purities)

A Self-Referential Mishnah (Handout p. 6)

And why do they record the opinion of the individual against that of the majority, since the law follows the opinion of the majority?

So that if a court approves the opinion of the individual it may rely upon him, since a court cannot annul the opinion of another court unless it exceeds it both in wisdom and in number. (Mishna Nezikin) Eduyot 1:5

The Gemara (Handout p. 7)

- Talmud Yerushalmi or The Palestinian Talmud
  - A compilation of teachings of the schools of Tiberias, Sepphoris and Caesarea.
  - Redacted end of the 4th century
  - Tradition that in the Messianic Age it will have priority over the Babylonian; but, not now.
- Talmud Bavli or The Babylonian Talmud
  - Teachings compiled 3rd to 5th centuries from the academies in Mesopotamia (Iraq) e.g. Sura and Pumbeditha
  - Redaction is disputed: "Academic Talmud" studies the layers of anonymous editors called "Stamim"
  - Consists of 2,711 double-sided folios that include both law (halacha) intermixed with lore (aggada)
    - We've done some aggada earlier, we'll do some halacha later

Talmud Bavli

(Bomberg, Venice 1520)

Mishna

Gemara

Rashi

Tosafot

כרמפר כבמ עלכן פי רשי שקש שעל המטה עיק' והוא לאחר צאת הככבים והכי אית' בירו אם קרא קורם לכן לא יצא ואם כן למה אנו מתפללק קש בב"ם

כרי לעמור בתפלה מתוך דברי תור'תים לפי והלא אין העולם רבילין לקרות סמוך לםכיבה אלא פרם ראסונה ואכ"ב פרסיו היה לו לקרות ועק דכרי לברך בקם סתף לפניה ושתי לאחרי בערבים ועור ראותם קם סמוך למטה איכו אלא בסבי המזיקין כראמר בסמוך ואם תוח הוא אינו צריך ו ועק דאם כן פסקי כר יהושע בן לוי דאתי תפלו באמצ' תקכום פי באמצע בין סכי קם בין קם של מחרית ובין קם של ערבו ואכו קל כר יוחכן דאמר לקמן איוהו בן

עיקר וחת היחך חכו קורין ככ מבעו יום ויל רק"ל כר יהורח ראמר פ'תפלת הסחר

רזמן תפלת מכחה ער פלב המכח' דהיכו

יא סעו פחורבי ומיר כסיכל זמן המנחם

מתחיל זמן ערבי ואת היאך אכו מתפלל?

תפלת מנחה סמוך לחסכה ואפי לאחר

פלב המכחה זל דקל כרבכן דאמר זמן

תפלת המכחה עד הערב ואמ להמ המת"

דלא אתמ הלכת לא כמר ולא כמר דעבר

כת עבד ורעבר כמר עבד ממ קטירהוי

יהורה ומיר הוי זמן ערבי וכזמן התפלח

עבמה לא הלכר יהורה אלא כרבנועל

כן אומר ד" דודאי ה"ם של בית הכנסת עיקר ואנו שמתפללים ערבית מבעל יום

כחרו הולודחתר אהדרו חברו חאם נוא

קורין וכו פי רשי ואכו היכיקריכן מבעור

יום ואין אנו ממתיכין לכאת הככבים

מאימתי

קורין את שמע בערבין משעה שהכהכי כככסי לאכול בתרומה כהכי שכשמאו ו וטבלו והעריב שמשן והגיע עתם לאכול מאימתי

דלא קריכן ביה בסכבך ומקמי הכי כמי

בתרומה: עד סוף האסמורת הראסונה שלים הלילה כדמפר בבתר ומסס ואילך עבר זמן דלא מקרי תו זמן שפיב'

קרין את שמע בערבים משע' שהכהני נכנסים לאכול בתרומתן עד סוף האשמור הראשונה דברי ר'אליעזר וחכמים אומר עד חצור נרבן גמליאל אומר עד שיעלה עמוד השחר מעשה ובאו בניו מבית המשתה אמרו לו לא קרינו את שמע אמר להם אם לא עלה עמוד השחר חייבין אתם לקרות ולא זו בלבד אמרו אלים כל מה שאמרו חכמים עד חצות מצוחו עד שיעלה עמור השח'הקטר חלב' ואבר' מצותן עד שיעלה עמו השחר וכל הנאכלים ליו אחד מצוחן עד שיעלה עמוד השחר אם כן למרו אמרו חכמים עד חצות כדי להרחים אדם מן תנא היכא קאי דקתני מאימתי ותו מאי שנא דתני בערבית ברישות לתני דשחרית ברישא תנא אקרא קאי דכתיב בשכבך ובקומך והכי קרתני ומן קש דשכיב אימת משע' שהכחני נכנסין לאכול בתרומתו

העבירה נמ

לאו זמן מכיבה לפיכך הקורא קורם לכן. לא יכא ידי חובתו אם כן למה קורין אות' בב"ה כדי לעמד בתפלה מתוך דברי תור והכי תכי בבריתא בברכות ירוסלתי ולפיכך חובה עלינו לקרותה משתחשך ובקריפר ראסון מארם קורא על מטתו יצא עד שיעלה עמוד הסחר שכל הלילה קרויזמן שכיבה: הקטר חלבי ואברי של קרבנות שכזרק דמן ביום ומצוותן לעלות כל הלילה ואיכן כפסלי בליכה עד שיעלה עמו הפת'והן למטהמן המזבח דכתיב לא ילין לבין - חלבים של כל קרבנו אברי שלעולה:כל הנאכלי ליו אחד כבו חטאת ואמס וכבמי עברת ומכחו ותורה: מכותן חמן אכילתן עד שיעלה עמוד הסח והוא מביאן להיות כותר דכתי בתוד לא יכיח ממכועד בקר וכלם מתורה ילמדו: אל למה אמרו חכמי עד חבובהם ובאכילת קרטים כדי להרחי אדם מן העבירה ו - ואסורין באכילה קורם זמכן כרי שלא יב" לאכלן לאחר עמוד הטחר ויתחייב כרת וכן בקם לזרו את האדם שלא יאמר ים לי עוד מהו ובתוך כך יעלעמו המח ועבר לו הזמן והקטר חלבים דקתכי הכא לא אמרו בו חכמים עד חבות כללולא נקט להו הכא אלא להוריע שכל דבר הנוהג בלילה כפר כל הלילה והכי במי אנן בפב דמבלה כל הלילה כשר לקבירת העומר ולהקטר חלבי ואברים במ' היכא קאי מהיכא קא סליק דתכא ביה חוב' קם שהתחיל לפאול כאן זמן הקריאה : אקרם קאי ושם למר חובת הקריאה : ואי בעית אימא האדתנאערבין בריםאיליף מ מברייתו של עולם: והדר תכא בשחרית אימתי קוריאת שמ בשחרימשע כאת חככבי מהובת ביה המתם כדילילקתן

יייכו פעוריו עם והיח היונה מבעור יום בשחר מברך שתי לפני ואחת לאחרי בערב ומאותה שע' הויזמן תפלה וגם ראוררב הוה מצלי של שבת בעש ומסתמ' בם היה מברך שתים לפניה ושתים לאחרי לתני ערבי קורא ק"ם מכל אותה הראיות משמ"ראותו ברישא תנא פתח בערבי והדר תני בשחרית קם של בה הוא עיק וה' דקאת' בירושלתי למה היו קורין בביה וכו אומר רת סהיו עד דקאי בשחרי פריש מילי דשחרי והדרפרי רבילין לקרוא קש קורם תפלתם כת מאכו מילי דערבית אמר מר משעת שהכהני נכנסי לאכול בתרומה מכדי בהנים אימת רבילין לומר אסריתחלה ואותו קם אינו קא אכלי תרומה משע צאת הככבים לתני משעת צאת הככבי מלתא אגב אורחי אלא לעמד בתפלה מתוך דבריתורה ו ומכאן כראה מי שקור קם על מטתו שאל סמל כהניאימת מא אכלי בתרומה משעת צאת הככבים והא סמל דבפר'

לברך וגם אינו בריך לקרות אלא פרסח ראסוכה לתני

כראמכחן בתמיד דכתיב של בקר ילחלה אי חבי פיפא דקתני מחרי ברישא אי אמרת בשלמא דפתיך אקר דבשכבך אם כן איכו מקפיד קרא אלא אקרית פמע אלאא אמרת דסמיך אקרא דברייתא של עולם אם קפיר אכל מילי אכ"כן סיפ' דקתניוכן מברך מתי לפני ובו ומבע ברכו הוו כנגר מבע ביום הללתיך ולא זא חשיב יראו עינינו דההיא ברכה תקנו רבכן כדי להמתי חביריהם בבית הכנסת ודוקא בית הכנסת שלהם שהיו עמרים בשרה והם מסכנים מז המזיקים אבל בתי כנסיות שלנו אין בריכים להמתין לחביריהם אלא בלילה וחא קמל רכפר לא מעכבה ואת"הא תנינ חד זימנא בהערל העריב שמשו אוכל בתרומה ויל דרגילות של משכיות לאשמועיכן בקובר אף למה שפורש כבר

Devora Steinmetz on Daf Yomi

Our sages compared learning Torah to the love between two people. If learning Torah is a love affair, then learning daf yomi is a marriage.

Much of the time it is a joy. But sometimes it's not, and that is exactly the point. Learning daf yomi is akin to sustaining a loving relationship: It demands that you give your time to the other and open yourself generously to hearing what the other has to say. If sometimes what it says makes you mad, you know that you will still be there the next day to continue the conversation. And if some days you really don't want to bother, you know that you have committed to be present nevertheless.

Daf yomi, like prayer, is a service. Yet it is different from the daily ritual of prayer—it is focused on hearing the word of the other rather than pouring out one's own words. Learning daf yomi provides the opportunity to set aside a time each day to re-establish your commitment to the mundane, sometimes exciting, at times frustrating, and always deeply loving relationship between yourself and the sacred word. (Jewish Ideas Daily)

A Step Back to The Written Law

- The Oral Law directs us how to understand the written law.
  - E.g. not "an eye for an eye", but torts
- The Rabbinic process started with Targum Onkelos c. 110
   CE; but, the game changer was Rashi in the 11th century.
  - Rashi glossed the Bible text with the Rabbinic interpretation of Talmud and Midrash (see Handout p.8)
  - He also glossed the Talmud text to make it more readily understandable and his progeny did even more (see Handout p.7)
- Rashi and other Biblical commentators are generally studied from an integrated volume called Mikra'ot G'dolot ("Great Scriptures") – an innovation of the 16th century

Mikra'ot G'dolot

יונתו בו עוויאל

מר) תַּדָה בִיון הְסְפָא וְסְנֵיה וְיַעָלָב אָבוּנְן לֹמתְבְּנִשׁא מְנוֹ עַלְמָא הַתְּה משתפי דיילמא אית בבנדי פסולא כרא יתרון ושיילינון דלמא אית בלבכון עקסניתא אתיבו כלדון כחדא ואסרו ליה שמע ישראל אבונן יי אלדגא יי חד עני יעקב ואסר בריך שום יכרוה לעלמי עלמין:

וור) ביון דיסמא קדא דאבונן שלב למסתלקא מנו עלמא קרא לתרי עשר שבקיא בנד ואקום יוקרון חוור הוור לדרגשא עני אבינן שקב ואסר להון הילמא למעותא דהני תכח אבוי דאברום פלח אתון פלחין דילמא לטעותא דדוה לכן אחוי דאסרא פלח אתין פלחין או לאלהא דיעקב אתון פלחין עניין תרי עשר שבשיא בחרא בלב שליסה ואסר שמע

בעל המורים

(משדכ"ם פי"ד) וכחתי לך עשר דברות: (נ) י"ו פעמים כחיב זבח חלב ודבש בחורם

לע"ג ופי תס"ק פ' רילך ל"ח ב') כנגד לדידי חומי חלב ודגש דכל ישראל והיו "ד (מרסאום) [פיל]: (ד) כאשר דבר יי' אלהי אבוסיך לדומחיך לי' שמע ישראל שהזכיר

שלנו השחים כנבד החבוח: יי' כנבד חברהם דבחיב ביה (רחשי' טו) חכי יי' חשר וכו'.

אלהנו כננד ילחק דבסיב ביה (שם כו) אוכי אלהי אברהם אביך. זי' אחד כננד ימקב שמאתר בו (שם כם) אני יי': מי'ן דשתש נדולה שע' שמום יש לישראל וכחן

להם מוכם שים לה ע' שעום וכרכשת בע' פנים להבדיל בין ע' לומום. ויש פסיק בין

יי' ובין סמד לומר חע"ם שרחיםם כמה דמיומת וחע"ם שחני בח עסוה במדה"ר ועסוה

במדה"ר חשפ"כ הכל חסד: חמד דלי"ם בדולה לומר לך שממליכהו בשמים ובחרץ ובד' רופום

דמעם זימניה וכו' כל מולם פשוק זה עיין כפ' ויסי: (ז) בזמן מיעסוקכון בחיסוניכון ולקמן י"ם י"ם נרם בבחיכון עם חתוניכון והיה היה שכ"ל עם נשוחיכם המים במם" פוכה דף כ"ה וברכות ד' י"ח דרש פרש לחתן הכונק לכתולה וחפשר התתרבם כותב לפסק הלכה שאפי' סהן חייב בק"ש ועיין בפי' ריב"ס וברפטורא בפ"ב דברכות על מעשה כ"ג שנשל כו": ובשנים וכו' וכלשרה פתוך לתיקתיכין כדחיחם בנת' בשכנד שבני פדם שוכנים ובקותך שבני חדם שותדים: (מ) על תוקדך כלו קבל על עינך דיים בחריכום לשומו זה שלא חחמר בין שיכיך ממש אלא על המוח קבל על שיניך והוא בקדקד בנובה

העולם. וגם שלא חששה בכי"ש. וכן כי"ש דלא חשתמוה לאל אחר. הכי"ש בדולה שלא חששה מקום שמוחו של הינוק רופם ורפו ליה מלם וקשרם"ם נופריקין מוח פינוק רופם שם בדלי"ח. ד"ח עי"ן ודלים בדולה הרי עד וזהו וחמם עדי נחם יו' (ישעי' מג). ונס הקב"ה הול עד לישרחל כדכחיב (תלחכי ב) והייחי עד תתהר: שתש כבי' מ"י שה' שנה שתד כיח כחשון. השפוק תפחיל בשי"ן ותפיים בדלים הכי שד שהשרים בוכחים מהקרח שמע בכוכה: (כ) וחהבה חומיות החנות: בכל לבבך כחברהם שוחמר עו ושלחם חם לבעו. ובכל ופשך כילחק שמתר נפשו להקב"ה: ונכל מחדך כישקב דכחיב ביה וכל חשר חתן לי ששר חששרט לך: (ו) וכקופך חבין של הקוף ליחר כשישפוד בבקר יסשלל ק' ברסום ויכלל חל"ח קולום ושוד שחים גם כל חלי וכל מכה: (מ) מששח

אם ביאלביך אבל הזכיר ביתוד כ'אלבינו כי עשה עם משה את הגדולות ואת ששטן, וידוע איך ישוק התן הנה כראה כי עיקר כל האדם עבודת השם הטראות לעשות לו שם תשארת והיתה ד' אחד גדולה לרמוז על מה ועבודתו להכיר שעליו שיוהמעתיקי העתיקו שעת קריא' שמע וכלנו נקמוך שכחוב נוקע מים משניםם למשוח לו שם שולם ולכך חקנו בקריחת שמע עליםם: בשבתך. דבק עם ודברת 'כם: ובשבבך. לישן כי חין מטים ככוך שם כמד תלכוחו לעולם ועד ואתרו משל לנח מלך שהריחה ליקי על הישן והנה ודנרח גם בפה וכלב: (מ) וקשרתם לאות על ידך. קדרה וכו' כי משה אתר בתורה ברוח וחזר ואתר ואהבת את ה' אלביך משרש: לשוששות. אין למלה הזאת ריע במקרא והמכחשים אמרו שהוא כלשון הפרשיות בחשונה תורה: (ה) בכל לבכך. על דעת העדרש הלב מנודת יוסקף חל דכו' וזה לח יחכן כי שרש העף נעף חה חסר מ"ן המכר כאן הוא הכם המחאום כערון חאות לבו כחת כו אל חסמוד ישיה וכפול השייח: ובתבתם. גם אמרו שהוא כמו לקשרם ואחר שקבלו בלבבך אם כן בכל נפשך הנשש המשכלת וכן והיתה נשש אדוכי לרוכה

בלרור החיים וכדברי רצוחינו שדורשין בנת' תכחן יהרג ואל יעצור יהיה בכל נסשך חוספת משלי שאתר בכל לבכך ובכל תאודך אתר גם כן בכל נששך. ופעם שחתבננו כנששך שחתן חותה בתבנה תו שנקרתו הייסורין תו התברים חלי הנשש ובהרינה יחתר בכל נששך. ור"ח חתר כי נששך התחחוה. כונו כנששך שנעך נשש שבעה חנום נופח. חל מחנני בנשש לרי. ובכל לבבך הוח הדעת והוח כנוי לרוח המשכלת כי היח ההרכבה הרחשונה לו וכמהו חכם לג יקח מלוח ודגרי קרוב בפיך כל לגגך ממה שחמר והיו הדברים החלה על לגגך: ועעם ובכל שאודך. כלוער מחד מחד ובטעם כב כב חבוב חומו ועל דעם דבומינו ככל ממוק ויקרא במעון מחד כי יכנם חומו ברברי כמו שקורא לו במון. טוב מעם לכדיק שהמון רשעים רבים. והגם ככל היוון ישראל ויקרא חיל ישאו על כתף עירו" חיליהם חילך וכל אולרוחיך את כל החיל הזה יאתר בכל רביי ממוכך

פירוש על אבן עזרא "היהים ששוו אשר יועב לך וכי פלרן זכח וכל . וכן (מ'ב י'ב ''ל) ביוש' כש בכים . "רכל פתנוח לקרום ביום ולשנוחם בלילה ושחר דיניה הוא מאפה אין ליכך לחצש והוא מבי על פתוק (ד). "(שוות ב' ע"ד) שיון שם כבי' ול'ע, ש"פרל שלינונו שם עלם. תכלל כי הוא מחלה לפי שהוא בלכל של השוקה כשו ה' ה'. "רל שם ספשם. יחוד מדיים בשקיני). "לשתות בישון מיין שם כפי למיש. "ילינ שמיאות שם עצם, "ילי כי הת מחת כפי שנת בנתם בנת הנו הימין למו הי הי "רי כ שם מענם. ב"ל שמח לקינית של היל לקיון חדר שיחוד ללה לשנת של זו לת משבות בני לחם כל זמן שים שנ"ם בעולם. ה"לע שתעלם ביילי שערית החלה בעולם בצוה בעום הו הצדוך לל שתים שזה בתורה וכו'. 'ובריה ("ד ע"). 'לעוד מיי הי לריך להוכיר מחלים העשם והוד כלב לשפר הלבה התקום מתלום שתם הגם לשר היא חלו לולה מתעל ש"ל מהגך כי הלב הוא הדעם כי הדעם של של העוד מקושו עם הלב והוגם האל התחליה. מ"קינול כש י"ם ושלה מכל חבנם השולם כמו חהבה המווסה על כל עויני שלם. של משלי כ"ה י"ם). ששריל כמחמת הבהיר על ע"ם לדעת חם חשר בלבכך, פי' להכיר ב"ם בעלמו מחק ירחם כ' אם אשר בלבבו. כן כ'א חסויב להכיר לבניו ששלו אשר ילמדו זרפו שמנו. 'אף שמלם כם בששם משקים. ב(יחוקאל כ'א ב') והוא כמו הדבור יהיה בין שיניך.

מלד חם כשמירת לדקה ומשפט לכנודו: כאשר דבר ה' אלדו אבותיך לך ארץ ובת חלב ורבש. כמו שהול דנר לך לרן זנת חלנ ודנש מוכנת לשונדיו לום החכלית שתתשרנקו בה שלת בלשר ויהיה לכש שנתי לעיון ולתששה לשרות ולרבות: (ד) ששע ישראל. התבוק והבן זה: ה', הנותן תליתות וכורה: אלהינו. הוא נכחר שבנכדלים אלנו אשר מיונו נקום להשינ ספליט כלי אמני ועלר היותו עליון ככשו הכורא הנה לו לכדו דאוי להשתשות וחלד שתתנו חקוסנו בלי אתלעי ראוי שאליו לבדו נחשלל ונעבוד: ה' אחר. ובסיוחו נוחן התליאות אסר אסיסות מוסלם התבאר שאין נחלא אלתו מתיין שניקותו ושהוח לבדל בחין חחליחות עולם הנפסדים ווחליחות עולם הגלגלים וחחליחות שולם העלחכים בחופן שהוח יסיד בשולחו הרביעי. חה נכחה שנכחו נהיות חות הדלית של חתר בדולה וכחות הערין של שמע הבדולה כרמו שכחוי לשקום עין ולהגדיל העיון מה. ולוה חמרו ז'ל (בכטת סרק סיה קורא) וכלבד שיאריך בדליח של אחד למען יכוין לאה: (ה) ואהבת. חשמם לששוח דבר שישב בשינו כאשר חבין שאין חפלים נכבד סה: (ו) על לבבך. שחוטור חתיד להישיר כל שעולושיך לזה התכלית: (ז) ושננתם לבניך. חלמד חוחם בשנון וחרישות מופחים שכליים: ודברת בם.

כארץ: (ד) ה' אלהינו ה' אחד. ה' הוא לבדו אלהינו ואין לנו אלוה אחד עפו. וכן ברברי היטים ואנחנו ה' אלהינו ולא עובנוהו. כלומר ה' אלדונו ולא הענלים שאתם משתחוים להם. ה' אחד לו לבדו נעכוד ולא נציף לעבוד עםו אל אחר אפילו לקסום קסמים כסו שפירשתי למעלה. (ה) ובכל נפשך. לפי ששוטו אסילו נוטלין את נפשך שהרי כבר אסר בכל לבבך: (ו) ושנתתם לשון חדוד לפרשם דוטב כמו אשר

יישב לד ודי תסגון לחרא כמאדרי מליל ין אלהא דאכהתד לה ארעא עבדא חלב ורבש: ד שמע ישראל יי אלהנא יוחר: הותרחם ית יי אלהד בכל לבד ובכל נקשך ובכל נכסך: י ויהון פתנמיא האלין די אנא מפקדך יומאדין על לבף: ו ותתננון לבניף ותשלל בהון בשתבף בביתף במהבד בארחא ובמשפבד ובמקומד: ח ותקמרנון לאת על רך ניהון לתפלין בין עיניף: מ ותכתבנון על סותין

ומ"ן נשוף והב' ברגש. לך, י"ר פשוק לך בשוח וקמן לך בקמן ושום. ד שמש, ל' ע' רבמי, שמע ברחם השניה חחד בסופה מסר משם השני פסוק. מחד כ' ד' רבמי. ה בכל לבנך, במקף ועכ"ז לכיך לישן כיום בין הדבקים. מחדך, ל' וחקר. ו על לבבך, ל' בחורימה. ז בביסך, ח"י חנין. ובלכסך, ב'. ובשכבך, ב'. הוי"ן בחתב והש"ן נקחון לבד והוח חטוף. ובקומק, ב'. הן וקשרחם, ל' בקמן. לחום, מ"ל. ידך, מ"ל. לפעבח, ל' סו"ח. ט מזוח, סי' שמום ומשלי ח"ו בחלם. שמש, וישכב שמשון חו"ק למען ירבי ומלכים מל' דמ"ל. ובשעריך, מ"ל.

ת"א שמע ישראל נרכום ו יח ינ עו עו סנם עב פסחים נו כ"ה לב ענילה ב כ חבינה ג קומה לב מח בישין כו קנהדרין סג מנסום לד מולין כח ספר הוחר פ" סרותה כ' מקומום ופ' ויקהו וצ' פנחם עקרים מנ פ"י ופיר. ואדבת את דכרסו נד פנ יומל פו. בכל לבבך נכנום פו. ובכל נסשך ובכל מאודך פפחים כה יומל כנ קנהדליו עד. והיו בכנום יג מגילה פ יו קופה לב לג פקידה שמר כח פ' חרומה. הדברים סועה לנ. אשר אנכי נרכום ינ. על לבכך שם עו יו פקסים נו מנילה כ. ושנכתם ברכום יד קיומין ל. ודברת בם נרטם ינ יומח ים ס. בשבתך ברכום יח יו סכה כה. ובלכתך ברכום יח. ובשבבך שם כ

לשון חדור הים שיהיו מסודדים נשיך שלם ישחלך לדם דנד לל מהל

לריך לנתנם בו אלא אתור לו תיד: לבניך. אלו החלמידים מלים בכל

מקום שהחלמידים קרוים בנים שנאמר (דברים י"ד) בנים אחה לםי

אלהיכם ואותר (תלכים ב ב) בני הנביאים אשר בבים אל וכן בחוקיהו

שלמד חורה לכל ישראל וקראש בנים שנאמר (ד"ה ב כש) בני עמה אל

תשלו וכשם שהתלמידים קרויי' בנים שנאמר בנים אתם לה' אלהיכם כך

הרב קרוי אב שכא' (תלכים ב כ) אבי אבי רכב ישראל וגו'. ודברת בם.

(סשרי) שלא יהא שיקר דעורך אלא כם. עשם שיקר ואל חעשם ששל:

ובשכבך. (שם) יכול חפילו שכנ נחלי כיום ח'ל ונקומך יכול חפילו

עומד בסלי הלילה ח"ל בשבחך בכיחך ובלכחך בדרך דרך חרץ דברה חורה

זמן שכיכה חמן קימ': (מ) וקשרתם לאות על ירך. לני חשילין שכוכוע:

והיו למשפת בין עיניך. אנו חשילין שכראש ועל שם ענין פרשיותיםם

דים. וקשרתם שם יד ניטין מה עלכין ב מנחום לב לה לו לו מצ. על ידר. מנחום לו שלכין יש. לשמשם א ובינום ל לו ב מלכין לו. וכתבתם מלכום יד מו שלם קב ניטין מה מנחום לב לד לו מנ מד. על מווות לד מה. ביתר יומה יח מנחום שם חולין יה. ובשעריך יומם שם כל המלשה שקרים מג פרק לה קפר הזוהר פרשה פקודי קוד שערות העגל שתניחים נתוך החשליו.

מסיסנבורם ולא ללשד ממני: (ד) ה' אלהינו ה' אחר. כ' שפוא אלפינו עחם לקראחם. דיוטנווא מנים פולך פכלה במכחב: (ז) ושננתם. (שם) ולם חלכי כחומות ע"ח כוח עתיד לכיות כי חסד שנח" (לפנים ני) כי חז חספוך אל פנדים שפה ברורה לקרוא כלם בשם כ' ונאמר (זכריה י"ד) ביום ההוא יסים כ' למד ושמו למד: (כ) ואהבת. (משכי) עשם דבריו מלסבם חים דומה שושה מחהבה לשושה מיכחה השושה חלל רבו מיכחה כשהוח מסרים פליו מניסו וסולך לו: בכל לבבך. (סשרי) נשני ילריך. דנר חסר בכל לבבך שלח יסים לבך חלום על המקום: ובכל נפשך. חפילו סול נוסל את נסשך: ובכל מאדך. (נרכות שם) נכל ממוכך יש לך אדם שתמונו חביב שליו מנושו לכך כאמר ובכל מאדך. דבר אחר ובכל מאודך בכל מדה ומדה ממודד לך בין במדה מובה בין במדת פורענות וכן דוד כום חותר (חכלים קלץ) כום ישועות חשה ונו'. (שם) לכה וינון חתלה ונו". ומכו סלפנם וסיו פדנרים כחלה שתחוך כך חחה מכיר נסקנ"ה ומדנק נדרכיו (ססרי): (ו) אשר אנכי מצוך היום. (סס) לא יהיה נפיניך כדיומנתל ישנים שלין לדם סופנה ללל כמדשה שהכל דלין נקרלו מעפח מש נכחדי שתים פח בלשריקי שתים: שוות ביתך.

מישירה מנגירה אשר עשתה מפולת בעבור שעשתה. וכן באשר את שתשמור אשר יישב לך: ארץ זבת חלב. דבק עם לכשתה והנה הוא כחוק ממנו או יהיה חסר בי"ח כמו הנמלא "ביח יי' ומה שהעמיקו קדמונים ז"ל על "הקריחת שמע הוח החמת וחין לוכך לחשם. דע כי זה השם הככבד הוא שם שהעלם ואם כן מה שעם לאמרו פעם שמת והחשונה כי אדם שם עלם. ושם מקרה שששחיננו כן ואם סוא נקרא מעל האדמה וכן זה והעד השם שהות פתוך חל חלבתות תו העיקה הות חלהינו וככשל כתו "כן לותר יחחד והטעם לבדו 'וכחיות עד חין מקר ים. כי השם חחד והתפוק שחתר ביום הסום דיסים יי חמד על מסשכום בני חדם והנכון בעיני שהוא דבק עם החלך כי כן כתוב והיה יו' לחלך על האכץ ביום ההוא יסים יי' מלך חסד 'ושמו חסד כסעם כי חז חספוך חל עמים שפה 'נכוכה וסגם כל סעולם ידנרו שזה חחם על כן יהיה שם יי' חחד: (ה) ואהבת. ואסר שאין לנו אלום אסר כם בוא לבדו חייב אחם שחאסבנו כי אין לנו חלום חחר: בכל לבבך ובכל נששך. הלג סוח הדעת והוח כנוי לרום התשכלת כי הוא התרכנה הראשונה וכן חכם לב קונה לב: נששך. היא כרום "שנגוף והיה העתחוה וכחה נרחה נכנד: מארך. מטעם שחד מאד והמעם לרוב אהוב אותו בכל מה שתוכל ותהים אהבה גמורה בלב: והיו הדברים האלה. אתרו המכחשים על עשרת הדנרות ועליהם נאמר עובר היום כי ה' חלהיך שמע ישרחל חתם קרבים היום כי ה' חלהיכ' וכן בכל וכתבתם על והוזות ביתך והחות כל התלות: (ז) ושננתם. תנזכת מך הפרשיו' שידגר עם ישרחל יזכיר ה' חלהיכם חו ה' חלהיך וגם בכחן חמר וחהכ'

לשתו בעבור שחת חשתו. וכן הכתוב למען חשר חנכי מלוך היום חשר יישב לך ולבכיך חסריך ולמען חחריך ימים וכו' כמו למען חשר יישב לך ולמען חחריך ימים. ושיעור הכחוב: ושמעת ישראל. ושמרת לעשת למען חשר יישב לך וחשר תרבון מחד כחשר דבר כ' חלסי חבוחיך לחת לך חרץ זכח חלב ודכם ונו' כלומר למען שייטב לך בחתו לך חרץ שובה ורחבה כמו שחמר למשה למשן חשר יישב לך ובחת ויכשת חת החרץ וכמוסו וימן לי נית ולחם חמר לו: (ד) שמע ישראל ה' אלהינו. גם כזה תלוה שיבחר כי בדיבור חנכי ה' חלהיך יהיה היחוד וכתו שחתרו רבי נחן אותר מכאן חשובה למינים שהם אותרים שתי רשויות כן שכשעתד כקב"ם על כד סיני ואמר אנכי כ' אלהיך מי מיסה כנגדו אבל בא לבאר המלום הזו והזכיר חותה חתר עשרת הדברות לפי שהוח שרש בחשונה וכל מי שלינו מודה נה כופר בפיקר כעונד ע"ו: ה' אלהינו ה' אחד. ה' שכות חלסינו ולח חלכי כתומות ועתיד לכיות כי חתד כת"ם ביום ככות יהיו כ' אמד וגו' לשון כש"י ואתה לריך להתבוק בזה כי שנם הכתוב בכאן לותר אלכינו ולא אתר אלכיך כתו שאותר בכל תקום שתע ישראל אתם

pnm

ותקבעינון

קען ישראל אבונן זי אלהנא זי חר עני יעלב ואסר יהי שמיה רבא מברך

(ה) אסר משה נביא לעסא בית ישראל איילו בחר פולחנא השישא דאברתכון ותרחמון ית יי אלהכון בתרי יצרי לבכון ואשילו נסיב ית נשישכון ובְּכָל מְסוֹנְכוֹן: כֹּי תָדוֹן פתנְסִיא הָאלין דַאָנָא מְפַקִּד יַתְכוֹן יוֹפָא דְין בְּתִיבִין על לוח לבכן: מו ותנסרינין לבנד ותהוח הגיין בדהן בסותביכה בבאיכון בוסן משפוקבון בחיתונכון ובסיהביכון באורחכון ובפניא ספיד לפשבביכון ובצפרא קסיך לסיקמיכון: (ה) ותקשורינין לאתין בתיבין על ידף דשפאלא וידיון לתפילין על מוקדה כלו קביל על עינד: (ט) הקבתובינון על פוויין

אשה שהוחרו ליקרב לאשה וכן אר"י תיתי לא קראהי לאשחי אלא ביחי וכו": (ד) כיון הרחש ובדחיםה בנת' מקום הנחם של רחש מהחחלה עיקרי השער במלחו עד סוף

שננו

Case Study 1

- Handout pp. 9 11
  - Deuteronomy 6:4-9: Masoretic Text
  - − Mishna B'rachot: 1 − 3
  - Bavli G'mara B'rachot: first 10 lines
- Take aways:
  - Methodology of exegesis
  - Development of praxis through exegesis
  - Establishment of legal principles from case law

The Codified Law (Handout p. 12)

- The Mishneh Torah
  - Maimonides' attempt to replace The Talmud with an ordered, definitive and practical code of law
- The Arba'ah Turim
  - Introduced the 4 part structure of the later Shulchan Aruch and its style
- The Shulchan Aruch
  - The definitive codification of Halacha that remains binding today unless otherwise amended / accepted, both to stricture and to leniancy

Case Study 2

- A Mishna excerpt about nakedness and Sh'ma
- Three G'mara excerpts of exegesis from it
- A specific codification of law from the Shulchan Aruch originating from the Talmudic debate
  - A debate on this topic continues today between
     Modern Orthodox and the Ultra-Orthodox.

Global Day of Jewish Learning - YouTube

So, what now?

שוב מַעֲשֶׁה בְּגוּי אֶחָד שֶבְּא לִפְנֵי שַמַּאי, אָמֵר לוּ גַּיִּירֵנִי עַל מְנָת שֶּהְלַמְּדֵנִי כָּל הַתּוֹרָה כּוּלָה כְּשָׁאֵנִי עוֹמֵד עַל רָגֶל אַחַת. דְּחָפּוּ בְּאַמַת הַבְּנְיָן שֶבְיִדוּ. בָּא לְפְנֵי הִלֵּל, גַּיִּירֵיה. אָמֵר לוּ: דַעֲלֶךְ סְנֵי לְחָבְרָךְ לָא תַעֲבִיד – זו הִיא כָּל הַתּוֹרָה כּוּלָה, וְאִידָךְ – פֵּירוּשָׁה הוא, זִיל גָּמוֹר.

There was another incident involving one gentile who came before Shammai and said to Shammai: Convert me on condition that you teach me the entire Torah while I am standing on one foot. Shammai pushed him away with the builder's cubit in his hand. This was a common measuring stick and Shammai was a builder by trade. The same gentile came before Hillel. He converted him and said to him: That which is hateful to you do not do to another; that is the entire Torah, and the rest is its interpretation. Go study.